

KOMPETENČNI CENTER ZA RAZVOJ KADROV V PAPIRNI INDUSTRIJI – KocPI

COMPETENCE CENTRE FOR HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT IN PAPER INDUSTRY – KOCPI

ICP in partnerji iz papirne in papirnopredelovalne industrije

The Slovenian paper branch faces difficult times in an unfriendly environment concerning national educational programs developed for the paper industry. There are no schools or educational programs in paper technology on any level. The basic needs for skilled labor are not met and as far as the official national position is concerned, there is no solution on the horizon. Therefore, the Pulp and Paper Institute decided to take this matter into our own hands. With funding from the European Social Fund, a Competence Centre and its Project Office were established. The Competence Centre is a kind of a »joint-venture« of 20 partners involved in the project, whereas the aim of the project office is to plan, organize and coordinate trainings and educational workshops for project partners. The main long-term goal is at least to achieve the recognition of skills needed in paper industry and their implementation into the National Qualification program.

Nastanek Kompetenčnega centra

Inštitut za celulozo in papir se je s pomočjo podjetja Replike, d. o. o. uspešno prijavil na razpis Javnega sklada RS za razvoj kadrov in štipendije. Projekt »Kompetenčni center trajnostnih okoljskih tehnologij za izrabo naravnih virov v papirništvu – KoC« traja od 2012 do 2015, s sredstvi iz Evropskega socialnega sklada pa ga delno denarno podpira Evropska unija. Inštitutu je uspelo v Kompetenčni center povezati 18 podjetij iz papirne in papirno predelovalne industrije.

Zakaj KoC in Projektna pisarna?

Danes papirno in papirno-predelovalno industrijo predstavlja 106 podjetij. Celotna panoga je močno izvozno usmerjena, pri čemer veliko vlogo igra mednarodna konkurenčnost. Doseganje večje produktivnosti in učinkovitosti predstavlja jedro vseh prizadevanj. Če ta prizadevanja opazujemo skozi lupo zaposlovanja, opazimo, da se celotna panoga sooča z velikansko oviro pri zaposlovanju usposobljenega kadra, saj formalno izobraževanje za področje papirništva ne obstaja na nobeni stopnji javnega izobraževalnega sistema, prav tako za to stroko ni mogoče pridobiti nacionalne poklicne kvalifikacije. Izobraževalni program, ki ga je izvajala Srednja medijska in grafična šola Ljubljana, je bil ukinjen leta 2001, na Republiškem izpitnem centru pa ne razpolagajo z licenčnimi izpraševalci in komisijo, ki bi omogočala pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije.

Tako se panoga že leta sooča z izzivom, kako sama usposobiti lastne kadre. Nekatera podjetja svoje zaposlene izobražujejo v tujini, medtem ko si manjša tega ne morejo privoščiti in se zato spopadajo z resno kadrovsko podhranjenostjo. Zaradi omenjenih težav se je Inštitut za celulozo in papir odločil, da naredi pomemben korak naprej in poveže podjetja v panogi tako, da okrepijo medsebojno sodelovanje na področju raziskav in izobraževanja. **Med partnerji v Kompetenčnem centru najdemo tri velika podjetja in 15 mikro, malih oziroma srednjih podjetij, ki jim skupni cilj predstavlja prenos znanja v papirni in papirno-predelovalni industriji v Sloveniji ter ohranjanje konkurenčnosti na tujih trgih.** Kompetenčni center bo koordiniral potrebe po določenih znanjih in pripravljaj ustrezna izobraževanja. Tako si bodo podjetja med seboj izmenjevala znanja in izkušnje, ki so potrebne za višjo kakovost dela, izdelkov in storitev.

S tem namenom je bila ustanovljena **Projektna pisarna**, kjer bo projektna skupina nudila strokovno pomoč vsem partnerjem in usmerjala vse dejavnosti, povezane s Kompetenčnim centrom. Projektno skupino sestavljajo gospa Irena Gregorič, vodja tajništva na Združenju za papirno in papirno-predelovalno industrijo, mag. Peter Kraljič iz Aliante, ki bo nudil strokovno pomoč vsem partnerjem in sodeloval s Skladom za razvoj kadrov RS, ter mag. Lidija Zupančič, kot vodja projekta, ki prihaja iz podjetja Količevo Karton, d. o. o., in bo v Projektni pisarni skrbela za tekoče in nemoteno sporazumevanje ter skupaj s partnerji premagovala vse ovire na poti do znanja.

Predstavitev partnerjev

Kompetenčni center povezuje 18 panožnih podjetij (Atum, d. o. o., Aki Izlake, d. o. o., Paloma PIS, d. o. o., Količevo Karton, d. o. o., Vipap Videm Krško, d. o. o., Seti, d. o. o., Tark, d. o. o., Msk, d. o. o., Muflon, d. o. o., Papirnica Vevče, d. o. o., Dama, d. o. o., Papirol, d. o. o., Embalaža, d. o. o., Eurobox, d. o. o., EGP, Škofja Loka, d. d., Pelar, d. o. o., Jamnik, d. o. o. in Slokart, d. o. o., Inštitut za celulozo in papir ter finančno-administrativnega partnerja (Alianta, d. o. o.).

Delovanje Kompetenčnega centra je v polnem teku. Projektna pisarna je že začela z vzpostavitvijo izrazitega sporazumevanja s partnerji, podpisi partnerskega sporazuma, vzpostavitvijo spletne strani, ki bo namenjena partnerjem in širši javnosti, s pripravo kompetenčnega modela, pri čemer jim pomaga strokovna ekipa iz podjetja KADIS.

Kompetenčni center predstavlja izziv in priložnost za vse partnerje ter celotno panogo. Z uspehom njegovega dela lahko dokažemo, da je papirna panoga sposobna sama poskrbeti za pripravo temeljev, na katerih bo zraslo novo ključno in potrebno znanje. To bo predstavljalo prednost za podjetja, hkrati pa tudi vezivo za njihovo uspešnost in učinkovitost.

S Kompetenčnim centrom bi radi dolgoročno vzpostavili izobraževalni center, ki bo nudil ustrezna izobraževanja in usposabljanja za papirniški kader v Sloveniji.

Če uporabim literarno svobodo, lahko rečem, da Kompetenčni center predstavlja svež veter, vsako podjetje pa jadra (eni večja, drugi manjša). S partnerji smo ta jadra povezali v eno samo veliko jadro, kamor se bo ta sveži veter ujel. To nam omogoča hitrost, ki jo potrebujemo, da zmanjšamo zaostanke v pridobivanju znanj in jih celo izničimo.

Zato vsem želim veliko vetra v laseh,

Lidija Zupančič,
vodja projektne pisarne

Člani projektne pisarne bodo skrbeli za vsebinski in administrativen potek projekta. Na sliki od leve: Irena Gregorič, Peter Kraljič ter Lidija Zupančič.
Members of the project office will be responsible for the content and administration of the project. From the left: Irena Gregorič, Peter Kraljič and Lidija Zupančič.

Informiramo ...

UREDBA EVROPSKE UNIJE O LESU

TIMBER REGULATION

Zavod za gozdove RS

The EU Timber Regulation (Regulation (EU) No. 995/2010), applicable from the beginning of March 2013, provides that only timber products which have been produced in accordance with the national legislation of the timber-producing country may enter the market of the European Union (EU). Although this measure primarily concerns timber and timber products imported by the EU, its provisions shall apply by analogy to EU-produced timber and timber products as well. The purpose of the regulation is to establish efficient market mechanisms and thus reduce the share of illegally harvested timber worldwide.

Uredba o lesu (**Uredba EU št. 995/2010 – Timber Regulation**), ki je na začetku marca letos že stopila v veljavo, določa, da lahko na trg Evropske unije (EU) vstopajo samo lesni proizvodi, ki so bili narejeni iz lesa, pridobljenega v skladu z nacionalno zakonodajo države proizvajalke lesa. Ukrep se na ta način v prvi vrsti nanaša na les in lesne izdelke, ki so uvoženi v EU, vendar določila smiselno veljajo tudi za les in lesne izdelke iz Evropske unije. S takšno obravnavo domačih in tujih proizvajalcev predpis sledi pravilom Svetovne trgovinske organizacije. Poudariti je treba, da so podobno ureditev sprejeli tudi drugje, na primer v Združenih državah Amerike (Lacey Act; amandmaji iz leta 2008) in v Avstraliji (Illegal Logging Prohibition Act, 2012). **Vsi ti ukrepi imajo namen zmanjšati obseg nezakonitega pridobivanja lesa v svetu preko tržnih mehanizmov.**

Zahteve iz Uredbe opredeljujejo, da je dajanje nezakonito pridobljenega lesa ali proizvodov iz takšnega lesa na trg Evropske unije prepovedano. V primeru kršitev Uredba predvideva visoke denarne kazni in v primeru hujših kršitev tudi odvzem blaga ter celo prepoved opravljanja dejavnosti trgovanja.

Zahteve se nanašajo na les, lesne proizvode in izdelke, ki so izdelani iz lesa, ko prvič vstopijo na trg EU. Ko je enkrat les, lesni polizdelek ali končni izdelek na evropskem trgu, pridobi status, da je bil pridobljen na zakonit način. Uredba zajema širok spekter proizvodov – od okroglega lesa, celuloze in papirja, lesnih goriv, žaganega lesa, lesnih kompozitov, vse do pohištva in lesenih stavb.

Nekaj poudarkov iz Uredbe za podjetja v proizvodnji vlaknin, papirja in kartona (SKD 17.1) ter v proizvodnji izdelkov iz papirja in kartona (SKD 17.2)

a) Katero podjetje daje prvič proizvode na trg EU?

Drugi člen Uredbe definira "dajanje na trg" kot vsako prvo dobavo lesa in lesnih proizvodov za distribucijo ali uporabo na notranjem trgu v okviru gospodarske dejavnosti, bodisi odplačno ali neodplačno. Dodatno je pojasnjeno, da dobava na notranji trg lesnih proizvodov, pridobljenih iz lesa ali lesnih proizvodov, ki so že bili dani na notranji trg, ne pomeni "dajanja na trg". Od te opredelitve zavisi nivo zahtev do podjetja za posamezne proizvode. Če

podjetje nabavlja vse proizvode na trgu EU, sodi po Uredbi v skupino "trader". V tem primeru so zahteve vezane le na dokumentirano sledenje vhodnih proizvodov po dobaviteljnih in prodanih proizvodov po kupcih (ni potrebno za končne kupce proizvoda, na primer posameznika, ki kupi pisarniški papir). Zahteve po sledljivosti so bolj ali manj že predmet normalnega poslovanja podjetij, zato je zagotavljanje skladnosti za takšna podjetja relativno preprosto in ne predstavlja posebnih dodatnih administrativnih obremenitev. Podjetja, ki nabavljajo proizvode zunaj EU ali dajejo prvič na trg les iz EU, sodijo za te proizvode v skupino "operator", kjer so zahteve večje in bolj kompleksne ter v nekaterih primerih skrajno zahtevne.

b) Kateri proizvodi so predmet Uredbe?

Drugi člen Uredbe opredeljuje, da so proizvodi "les in lesni proizvodi" določeni v Prilogi te uredbe, z izjemo lesnih proizvodov ali delov takšnih proizvodov, proizvedenih iz lesa ali lesnih proizvodov, ki so na koncu svojega življenjskega cikla in bi bili sicer v nasprotnem primeru odstranjeni kot odpadki, kakor je opredeljeno v členu 3(1) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih. Uredba na ta način opredeljuje, na katere proizvode se nanaša s pomočjo klasifikacije proizvodov Kombinirane nomenklature. Pomemben vidik Uredbe je podpora recikliranju,

saj so **recikrirani proizvodi izvzeti iz obravnave**. Vendar, pozor: če proizvod, ki ga podjetje prodaja kupcem v EU, ni na seznamu iz priloge Uredbe, to še ne pomeni, da je podjetje izvzeto iz zahtev Uredbe. Dober primer je na primer podjetje, ki uvaža sekance iz držav, ki niso v EU, ter proizvaja elektriko. Električni ni na seznamu Uredbe, sekanci pa so in jih podjetje po definiciji "dajanja na trg" prvič daje na trg EU. Soroden primer bi bil lahko prisoten v primeru tiskarn: nabava papirja zunaj EU zapade pod zahteve uredbe, medtem ko knjige, tiskane zunaj EU, ne.

c) Zahteve v primeru, da podjetje daje proizvode prvič na trg EU

V prvi vrsti so to uvozniki lesnih proizvodov iz držav zunaj EU, možnih pa je še več drugih variant (na primer: lastniki gozdov v EU). S strani pristojnih organov bodo verjetno najbolj kontrolirana prav podjetja, ki uvažajo les in lesne proizvode iz držav, ki niso v Evropski uniji, bodisi za prodajo bodisi za predelavo.

Za vse, ki dajejo proizvode prvič na trg EU, veljajo tri osnovna načela:

- ▶ **1. Dajanje nezakonito pridobljenega lesa (in proizvodov iz nezakonito pridobljenega lesa) na trg EU je prepovedano.**
- ▶ **2. Podjetje mora imeti vzpostavljen sistem "potrebne skrbnosti" (6. člen Uredbe).**
- ▶ **3. Podjetje mora vzdrževati in redno ocenjevati sistem skrbnosti, ki ga uporablja, ali pa imeti sistem, ki mu ga vzpostavi nadzorna organizacija.**

Zaključek

Kakšni bodo učinki Uredbe na podjetja, bo pokazal čas. Vendar se zahteve do sledljivosti lesa in zahtev po zakonitem pridobivanju lesa iz gozdov ne bodo zmanjšale. Mednarodna organizacija tropskih proizvajalcev ITTO tako že napoveduje, da se bo uvoz proizvodov iz tropskega lesa zaradi zapletenih in dragih postopkov nadzora v veliki meri izvajal preko velikih specializiranih podjetij, ki že imajo vzpostavljene sisteme sledenja in nadzora nad poreklom tropskega lesa, ki vstopa na evropski trg.

Uredba in več informacij je dostopnih na spletnih straneh Evropske komisije:

http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm

<http://ec.europa.eu/environment/eutr2013>

Mitja Piškur
Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Gozdarski inštitut Slovenije

Iz Bleda...

S PARTNERJI BOLJŠE OBVLADOVANJE TVEGANJ

PARTNERSHIPS IMPROVE RISK MANAGEMENT

The 2012 Day of Slovenian Paper Industry and the International Annual Symposium DITP were held in Hotel Golf, Bled, on November 21–22, 2012. The central topic of the conference, **Risk Management in Close Partnership**, was focused on the issues of risk management in papermaking, highlighting the business perspective of the paper industry which is currently facing numerous challenges. The event was hosted by the Paper and Paper Converting Industry Association of Slovenia (ZPPPI) within the Chamber of Commerce, and the Pulp and Paper Engineers and Technicians Association of Slovenia (DITP). Lectures were held by highly acclaimed experts from Slovenia, Austria, Norway, Finland and Belgium and the conference was attended by 190 participants from 9 countries. Slovene Paper Days 2013 titled **New Era for Tradition in Paper industry** will take place in Bled on November 20–21 November.

Udeleženci okrogle mize (Od leve): dr. Dejan Paravan (Gen-I), Ulrich Leberle (CEPI), Jouni Liimatta (Nordea Bank), Ladislav Artnik (SID PKZ), Felix Diwok (Inercomp), Jožica Stregne (Vipap Videm Krško), Timo Tereas (FoEX Indexes) in Goran Novković (GZS). Tuji udeleženci okrogle mize so apelirali na predstavnike slovenske papirne industrije, da bodo svojo nezavidljivo situacijo na področju taks, davčnih in drugih obremenitev lahko dosegli le z lastno proaktivnostjo. Sporočilo okrogle mize je bilo, da se s tesnim sodelovanjem in povezovanjem lažje prepozna in obvladuje tveganja. Roundtable participants (from the left): Dejan Paravan (Gen-I), Ulrich Leberle (CEPI), Jouni Liimatta (Nordea Bank), Ladislav Artnik (SID PKZ), Felix Diwok (Inercomp), Jožica Stregne (Vipap Videm Krško), Timo Tereas (FoEX Indexes) and Goran Novković (GZS). The roundtable participants coming from abroad have called on the representatives of the Slovenian paper industry to be as proactive as possible in solving the currently unfavourable situation related to taxes, fees and other burdens. The key message of the roundtable is that closer cooperation and integration facilitate risk detection and management.

Dnevi slovenskega papirništva 2012, ki so potekali 21. in 22. novembra 2012 v Hotelu Golf na Bledu, so se z osrednjo temo »S partnerji do boljšega obvladovanja tveganj«, ki je povezovala problematiko obvladovanja tveganj v papirništvu, ozrli predvsem na komercialno plat poslovanja v papirni industriji, ki je v teh časih še toliko bolj polna izzivov. Organizatorja prireditve, Združenje papirne in papirno predelovalne industrije Slovenije (ZPPPI) pri GZS ter Društvo inženirjev in tehnikov

papirništva (DITP), sta v goste povabila odlične predavatelje iz Slovenije, Avstrije, Norveške, Finske in Belgije. Gostili smo 190 udeležencev iz 9 držav.

Uvodni govornik, predsednik DITP, **Marko Jagodič**, se je v uvodu spomnil nedavno preminulega prof. Igljiča, ki je eden od najbolj zaslužnih za razvoj papirne industrije v Sloveniji ter pobudnik tradicionalnega dogodka na Bledu. Druga govornica, **Alenka Avberšek**, je kot izvršna direktorica GZS podala vpogled

v nezavidljive gospodarske razmere v Sloveniji, predvsem pa poudarila neposlušnost vlade glede zahtev gospodarstva, ki si želi le konkurenčne pogoje poslovanja pri nas.

Skoraj 200 udeležencev dogodka je pozorno sledilo tudi prezentaciji predsednice Združenja papirne in papirno predelovalne industrije pri GZS, **Jožice Stegne**, ki je predstavila poslovanje papirne in papirno predelovalne industrije v zadnjem letu; ta je beležila v letu 2011 4 % nižjo fizično proizvodnjo, zaradi